

दिव्यांग हक्क अधिनियम, २०१६ नुसार पोलीस महासंचालक कार्यालयातील लिपीकवर्गीय अधिकारी/कर्मचारी व इतर कर्मचारी संवर्गात दिव्यांगासाठी पदे सुनिश्चित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२.

शासन शुद्धिपत्रक क्रमांक -संकीर्ण-०२१/प्र.क्र.१२७/पोल-५ब, दि. ०५.१२.२०२५

वाचा :- शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०२१/प्र.क्र.१२७/पोल-५ब, दि. ११.०६.२०२१

शासन शुद्धिपत्रक -

उपरोक्त नमूद वाचा येथील शासन निर्णया सोबत जोडलेले विवरणपत्र-अ रद्द करण्यात येत असून, सोबत जोडल्याप्रमाणे सुधारीत **विवरणपत्र-अ** वाचण्यात यावे.

सदर शुद्धिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२५१२०५१५१५२८७०२९ असा आहे. हे शुद्धिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(शैलेश श. सुर्वे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई,
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई,
५. मा. सभापती/उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई,
६. मा. राज्यमंत्री, गृह (शहरे/ग्रामीण), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
७. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/ विधानसभा विधानंडळ सचिवालय, मुंबई,
८. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
- ९.अ.मु.स. (गृह) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०.अ.मु.स. (अ. व सु.) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१२. प्रधान सचिव (विशेष) यांचे स्वीय सहाय्यक, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. प्रधान सचिव, दिव्यांग कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५. सर्व सहसचिव/उपसचिव, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१६. आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, पुणे
१७. अप्पर पोलीस महासंचालक, राज्य राखीव पोलीस बल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१८. अप्पर पोलीस महासंचालक, प्रशिक्षण व खास पथके, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१९. सर्व पोलीस आयुक्त/पोलीस अधिक्षक/समादेशक, राज्य राखीव पोलीस बल
२०. निवड नस्ती/पोल ५ब, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

विवरणपत्र -अ

अ.क्र	पदनाम	गट	नियुक्तीचे माध्यम	शारीरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग (सा.प्र.वि., शा.नि. दि.२०/०४/२०२३ मधील परिच्छेद क्र. १.२ नुसार)	सदर पदांची कर्तव्य व जबाबदाऱ्या
१.	पोलीस महासंचालक यांचे वरिष्ठ उपसहाय्यक	गट - अ	पदोन्नती	S, ST, W, RW, C	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / दोन्ही हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / दोन्ही पाय नसलेला / एक हात आणि एक पायाने अपंग / दोन पाय आणि एक हात नसलेला अपंग / दोन्ही हाता - पायाने अपंग असलेला / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	लिपिक वर्गीय कर्मचारी यांचेवर नियंत्रण अधिकारी व इतर प्रसासकीय स्वरूपाचे कामकाज हाताळणे.
२.	पोलीस महासंचालक यांचे उपसहाय्यक	गट - अ	पदोन्नती	S, ST, W, RW, C	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / दोन्ही पाय नसलेला / दोन्ही हाताने अपंग / एक हात आणि एक पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	लिपिक वर्गीय कर्मचारी यांचेवर नियंत्रण अधिकारी व इतर प्रसासकीय स्वरूपाचे कामकाज हाताळणे.
३.	प्रशासकीय अधिकारी	गट - ब	पदोन्नती	S, ST, W, RW, C	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / दोन्ही पाय नसलेला / दोन्ही हाताने अपंग / एक हात आणि एक पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	लिपिक वर्गीय कर्मचारी यांचेवर नियंत्रण अधिकारी व इतर प्रसासकीय स्वरूपाचे कामकाज हाताळणे.
४.	वरीष्ठ कार्यालय अधीक्षक	गट - ब	पदोन्नती	S, ST, W, RW, SE, H, C, MF	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / दोन्ही पाय नसलेला / दोन्ही हाताने अपंग / एक हात आणि एक पायाने अपंग / दोन पाय आणि एक हात नसलेला अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह	लिपिक वर्गीय कर्मचारी यांचेवर नियंत्रण अधिकारी व इतर प्रसासकीय स्वरूपाचे कामकाज हाताळणे.

अ.क्र	पदनाम	गट	नियुक्तीचे माध्यम	शारीरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग (सा.प्र.वि., शा.नि. दि.२०/०४/२०२३ मधील परिच्छेद क्र. १.२ नुसार)	सदर पदांची कर्तव्य व जबाबदाऱ्या
					एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	
५.	कार्यालय अधीक्षक	गट - ब	पदोन्नती	S, ST, W, RW, SE, H, C, MF	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / दोन्ही पाय नसलेला / दोन्ही हाताने अपंग / एक हात आणि एक पायाने अपंग / दोन पाय आणि एक हात नसलेला अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	लिपिक वर्गीय कर्मचारी यांचेवर नियंत्रण अधिकारी
६.	प्रमुख लिपीक	गट - क	पदोन्नती	S, ST, W, RW, SE, H, C	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / दोन्ही पाय नसलेला / दोन्ही हाताने अपंग / एक हात आणि एक पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	कार्यासनातील संबंधित विषयक आस्थापना प्रमुख. त्याअनुषंगीक स्वरूपाचे सर्व कामकाज करणे.
७.	वरिष्ठ श्रेणी लिपीक	गट क	पदोन्नती	S, ST, W, RW, H, C, MF	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / दोन्ही पाय नसलेला / दोन्ही हाताने अपंग / एक हात आणि एक पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	कार्यासनातील संबंधित विषयक आस्थापना प्रमुख. त्याअनुषंगीक स्वरूपाचे सर्व कामकाज करणे.
८.	कनिष्ठ श्रेणी लिपीक	गट - क	सरळसेवा / पदोन्नती	S, ST, W, MF, RW, SE, H	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / दोन्ही पाय नसलेला / दोन्ही हाताने अपंग / एक हात आणि एक पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	वरिष्ठ लिपीक अधिकारी व कर्मचारी यांना मदतनीस तसेच नेमून दिलेले कामकाज करणे.

अ.क्र	पदनाम	गट	नियुक्तीचे माध्यम	शारीरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग (सा.प्र.वि., शा.नि. दि.२०/०४/२०२३ मधील परिच्छेद क्र. १.२ नुसार)	सदर पदांची कर्तव्य व जबाबदाऱ्या
					आलेल्या पदावर.	
९.	वरीष्ठ स्वीय सहायक	गट - अ	पदोन्नती	S, ST, W, BN, RW, SE, H, C	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / दोन्ही पाय नसलेला / एक हात आणि एक पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	संबंधित वरीष्ठ अधिकारी यांचेशी संबंधित शासकीय कामकाज पार पाडणे.
१०.	स्वीय सहायक	गट- ब	पदोन्नती	S, ST, W, BN, RW, SE, H, C	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / दोन्ही पाय नसलेला / एक हात आणि एक पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	वरिष्ठांच्या निर्देशाप्रमाणे श्रुतलेखनाचे पत्र व्यवहाराबाबत काम करणे
११.	उच्च श्रेणी लघुलेखक	गट - ब	सरळसेवा / पदोन्नती	S, ST, W, BN, RW, SE, H, C	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / एक हात आणि एक पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त / स्नायुंची विकृती ड) स्वमग्नता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	वरिष्ठांच्या निर्देशाप्रमाणे श्रुतलेखनाचे पत्र व्यवहाराबाबत काम करणे
१२.	निम्न श्रेणी लघुलेखक	गट - ब	सरळसेवा / पदोन्नती	S, ST, W, L, MF, RW, SE, H, C	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / दोन्ही पाय नसलेला / एक हात आणि एक पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	वरिष्ठांच्या निर्देशाप्रमाणे श्रुतलेखनाचे पत्र व्यवहाराबाबत काम करणे

अ.क्र	पदनाम	गट	नियुक्तीचे माध्यम	शारीरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग (सा.प्र.वि., शा.नि. दि.२०/०४/२०२३ मधील परिच्छेद क्र. १.२ नुसार)	सदर पदांची कर्तव्य व जबाबदाऱ्या
१३.	लघु टंकलेखक	गट - क	सरळसेवा / पदोन्नती	S, ST, W, MF, SE, H	अ) अंध / अल्पदृष्टी क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / दोन्ही पाय नसलेला / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त / स्नायुंची विकृती ड) स्वमग्नता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ, क आणि ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	वरिष्ठांच्या निर्देशाप्रमाणे श्रुतलेखनाचे पत्र व्यवहाराबाबत काम करणे
१४.	नाईक कार्यालयीन शिपाई	गट - ड	पदोन्नती	S, ST, W, BN, L, KC, PP, MF, SE, H , C	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका पायाने अपंग / एक हात आणि एक पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त / स्नायुंची विकृती ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	कार्यालयीन संगणक, टेबल साफ सफाई व नस्ती/ कागदपत्र ने- आणि करणे तसेच संबंधीत कामकाज
१५.	कार्यालयीन शिपाई	गट ड	सरळसेवा/ पदोन्नती	S, ST, W, BN, L, KC, PP, MF, SE, H , C	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका पायाने अपंग / एक हात आणि एक पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त / स्नायुंची विकृती ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	टेबल, संगणक, प्रिंटर, साफसफाई करणे तसेच इतर कार्यालयीन कागदपत्राची देवाण- घेवाण करणे.
१६.	प्रमुख आचारी	गट - ड	पदोन्नती	ST, W, BN, L, MF, SE, C	अ) अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका पायाने अपंग / दोन्ही पाय नसलेला / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह	स्वयंपाक विषयक कामकाज

अ.क्र	पदनाम	गट	नियुक्तीचे माध्यम	शारीरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग (सा.प्र.वि., शा.नि. दि.२०/०४/२०२३ मधील परिच्छेद क्र. १.२ नुसार)	सदर पदांची कर्तव्य व जबाबदाऱ्या
					एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	
१७.	सहायक आचारी	गट - ड	पदोन्नती	S, ST, W, BN, L, MF, SE, H, C	अ) अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका पायाने अपंग /मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त /शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	स्वयंपाक विषयक कामकाज
१८.	भोजन सेवक	गट - ड	पदोन्नती	S, ST, W, BN, L, MF, SE	अ) अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका पायाने अपंग /मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त /शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	आचारी यांना मदतनीस
१९.	न्हावी / बारबर	गट - ड	सरळसेवा	S, ST, MF, SE	ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका पायाने अपंग /मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त /शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार ब ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	केस कर्तन व त्यासंबंधीत कामकाज
२०.	धोबी	गट- ड	सरळसेवा	S, ST, L, KC, PP, MF, SE	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / एक हात आणि एक पायाने अपंग / कुष्ठरोग मुक्त /शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त	कपडे धुणे, इस्त्री करणे व संबंधीत कामकाज

अ.क्र	पदनाम	गट	नियुक्तीचे माध्यम	शारीरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग (सा.प्र.वि., शा.नि. दि.२०/०४/२०२३ मधील परिच्छेद क्र. १.२ नुसार)	सदर पदांची कर्तव्य व जबाबदाऱ्या
					ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	
२१.	मोची	गट ड	सरळसेवा	S, MF, SE	अ) अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका पायाने अपंग / दोन्ही पाय नसलेला / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	बुट / चप्पल घडवण, दुरूस्ती, पॉलीश व संबंधीत कामकाज
२२.	शिंपी	गट ड	सरळसेवा	S, ST, W, BN, MF, RW, SE, H	अ) अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	कापड शिलाई व संबंधीत कामकाज
२३.	सफाईगार / स्विपर	गट ड	सरळसेवा	S, ST, W, BN, RW, SE, H, C	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / एक हात आणि एक पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	साफसफाई विषयक कामकाज

अ.क्र	पदनाम	गट	नियुक्तीचे माध्यम	शारीरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग (सा.प्र.वि., शा.नि. दि.२०/०४/२०२३ मधील परिच्छेद क्र. १.२ नुसार)	सदर पदांची कर्तव्य व जबाबदाऱ्या
२४.	माळी	गट -ड	सरळसेवा	S, ST, W, BN, L, KC, PP, MF, SE	अ) अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका पायाने अपंग /मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त /शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	बागबगीचा, फुलझाडे यांची देखरेख व संबंधीत कामकाज
२५.	सुतार	गट ड	सरळसेवा	S, ST, BN,W, RW, SE, H, C	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका पायाने अपंग / दोन्ही पाय नसलेला / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्लाग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	लाकडी वस्तू बनवणे, दुरुस्ती व संबंधीत कामकाज
२६.	गवंडी	गट- ड	सरळसेवा	S, ST, W, BN, SE	ब)कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क)एका पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्लाग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार ब ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	बांधकाम करणे, दुरुस्ती व संबंधीत कामकाज
२७.	प्लंबर / नळ कारागीर	गट -ड	सरळसेवा	S, ST, W, L, KC, PP, MF, SE, C	अ) अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका पायाने अपंग / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्लाग्रस्त ड) स्वमग्नता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	नळ दुरुस्ती व संबंधीत कामकाज
२८.	पंप अटेंडन्स	गट-ड	सरळसेवा	S, ST, W, BN, L,	अ) अल्पदृष्टी	पाणी नियोजन व

अ.क्र	पदनाम	गट	नियुक्तीचे माध्यम	शारीरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग (सा.प्र.वि., शा.नि. दि.२०/०४/२०२३ मधील परिच्छेद क्र. १.२ नुसार)	सदर पदांची कर्तव्य व जबाबदाऱ्या
				KC, PP, MF, RW, SE, H	ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	संबंधीत कामकाज
२९.	पाणी वाहतूकदार / पाणक्या	गट- ड	सरळसेवा	S, ST, W, BN, L, RW, SE, H	अ) अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	पाणीपुरवठा व संबंधीत कामकाज
३०.	मजदूर	गट ड	सरळसेवा	S, ST, W, BN, L, PP, MF	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / एक हात आणि एक पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	जड वस्तू वाहतूक व ने-आण करणे व संबंधीत कामकाज
३१.	मेल सर्व्हंट	गट ड	सरळसेवा	S, ST, BN, MF, RW, SE, W	अ) अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	टपालाची देवाणघेवाण करणारे
३२.	चौकीदार	गट- ड	सरळसेवा	S, ST, W, BN, L, KC, PP, MF, SE, H,	अ) अल्पदृष्टी	पहारा देणे व संबंधीत

अ.क्र	पदनाम	गट	नियुक्तीचे माध्यम	शारीरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग (सा.प्र.वि., शा.नि. दि.२०/०४/२०२३ मधील परिच्छेद क्र. १.२ नुसार)	सदर पदांची कर्तव्य व जबाबदाऱ्या
				C	ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / दोन्ही पाय नसलेला / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	कामकाज
३३.	ट्रेसर्स / व्रणोपचारक	गट -ड	सरळसेवा	S, ST, W, BN, PP, MF, RW, SE, H	ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार ब ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	रुग्णालयीन सेवेकरी व संबंधीत कामकाज
३४.	दप्तरी	गट- ड	पदोन्नती	S, ST, W, BN, RW, SE, H, C, MF	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / दोन्ही हाताने अपंग /एका पायाने अपंग / एक हात आणि एक पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	दप्तर सांभाळणे, जतन करणे व नोंदी ठेवणे तसेच संबंधीत कामकाज
३५.	रुग्णालयीन शिपाई	गट ड	सरळसेवा	S, ST, W, MF, RW, SE, H	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	रुग्णालयीन साफसफाई संबंधीत कामकाज
३६.	विजतंत्री	गट ड	सरळसेवा	S, ST, W, BN, KC, PP, SE	ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / मानसिक आजार	विजेची जोडणी, दुरुस्ती व संबंधीत कामकाज

अ.क्र	पदनाम	गट	नियुक्तीचे माध्यम	शारीरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग (सा.प्र.वि., शा.नि. दि.२०/०४/२०२३ मधील परिच्छेद क्र. १.२ नुसार)	सदर पदांची कर्तव्य व जबाबदाऱ्या
					इ) वरिल दिव्यांग प्रकार ब ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	
३७.	जोडारी	गट ड	सरळसेवा	S, ST, W, BN, L, MF, SE	ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता ड) स्वमग्नता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार ब आणि ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	फिटिंग विषयक कामकाज
३८.	रंगारी	गट ड	सरळसेवा	S, ST, W, BN, KC, PP, SE	ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका पायाने अपंग / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार ब ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	रंगकाम व संबंधीत कामकाज
३९.	आया	गट ड	सरळसेवा	S, ST, W, BN, L, KC, PP, MF, RW, SE, H	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	महिला रुग्णांकरीता रुग्णालयात मदतनीस व संबंधीत कामकाज

अ.क्र	पदनाम	गट	नियुक्तीचे माध्यम	शारीरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग (सा.प्र.वि., शा.नि. दि.२०/०४/२०२३ मधील परिच्छेद क्र. १.२ नुसार)	सदर पदांची कर्तव्य व जबाबदाऱ्या
४०.	वॉर्ड बॉय/ कक्षसेवक	गट ड	सरळसेवा	S, ST, W, BN, L, KC, PP, MF, RW, SE, H	अ) अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	मदतनीस व सेवक तसेच संबंधीत कामकाज
४१.	वॉल्व्ह मन	गट ड	सरळसेवा	ST, W, BN, MF, SE	अ) अंध / अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	पाणी नियोजन व संबंधीत कामकाज
४२.	रुग्णालय सेवक	गट ड	सरळसेवा	S, ST, W, BN, L, KC, PP, MF, RW, SE, H	अ) अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका हाताने अपंग / एका पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	रुग्णालयातील शिपाई विषयक कामकाज
४३.	कुक्केट	गट ड	सरळसेवा	S, ST, W, BN, L, MF, SE,	अ) अल्पदृष्टी ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / मंदबुद्धी किंवा आकलन क्षमतेची कमतरता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	आचारी यांना मदतनीस
४४.	डिस्पेंसरी	गट ड	सरळसेवा	S, ST, W, BN, RW, SE, H, C	अ) अंध / अल्पदृष्टी	रुग्णालयीन कामकाज

अ.क्र	पदनाम	गट	नियुक्तीचे माध्यम	शारीरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्ग (सा.प्र.वि., शा.नि. दि.२०/०४/२०२३ मधील परिच्छेद क्र. १.२ नुसार)	सदर पदांची कर्तव्य व जबाबदाऱ्या
	सर्व्हंट/पुरुष सेवक				ब) कर्णबधीरता अथवा ऐकु येण्यातील दुर्बलता क) एका पायाने अपंग / मेंदुचा पक्षाघात / कुष्ठरोग मुक्त / शारीरिक वाढ खुंटणे / आम्ल हल्ला ग्रस्त ड) स्वमग्नता / विशिष्ट शिक्षण अक्षमता / मानसिक आजार इ) वरिल दिव्यांग प्रकार अ ते ड मधील बहिरेपणा व अंधत्वासह एकापेक्षा जास्त प्रकारचे दिव्यांगत्व असणाऱ्यांसाठी सुनिश्चित करण्यात आलेल्या पदावर.	संबंधीत कामकाज